ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Өвөрхангай аймгийн Бат-Өлзий сумын ТҮК ОНӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ӨВА-2025/011/НА-СТА-ОНӨҮГ

Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал
Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn
Аудитын менежер: П.Хорлоосүрэн
Утас: 70323108 Цахим хаяг: Khorloosuren.audit@gmail.com
Аудитор: Б.Нарантуяа
Утас: 99018773 Цахим хаяг: bnaraa701@gmail.com

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өвөрхангай аймаг, Арвайхээр сум
2025 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт..

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга..

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа..

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин..

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал..

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.......................

4. Аудитын тайлан ....

4.1 Ерөнхий зүйл ....

4.2 Материаллаг байдал ....

4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт..

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....

5. Аудитын илрүүлэлт ....

6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Өвөрхангай аймгийн Бат-Өлзий сумын ТҮК ОНӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит, аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар

Нэг:.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

БАТ-ӨЛЗИЙ СУМЫН ТҮК ОНӨҮГ -ЫН
ЗАХИРАЛ А.ДОЛГОР-ӨЛЗИЙ ТАНАА

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон. П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173.
Утас/Факс: (976) 7032 3253.
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn.
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.24 № 115
танай __________-ны №__________-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Бат-Өлзий сумын ТҮК ОНӨҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусвар болсон санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусвар болсон санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Сумын хог хаягдлын төлөвлөгдсөн зардлаар санхүүжиж үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Сумын ЗДТГ-ын төсөвт хог хаягдлын зардал 43.2 сая төгрөгөөр төлөвлөгдөж 41.8 сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарчээ.Тухайн оны төлөвлөгдсөн зардлаар байгууллагын үйл ажиллагааг санхүүжүүлж батлагдсан санхүүжилт хүрэлцээгүй тохиолдолд байгаль хамгаалах,нөхөн сэргээх сангаас санхүүжүүлдэг байна.Тайлант онд хог хаягдлын сангаас 41.8 сая, БХНСС-аас 18.3 сая төгрөгийн нийт 60.2 сая төгрөгийн санхүүжилт санхүүжилт авч үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн байна. Тус байгууллага 2023 онд 5.5 сая төгрөгийн, 2024 онд 14.7 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.
Тайлант онд алдагдалтай ажилласан шалтгаан нь байгууллагын эзэмшилд байгаа үндсэн хөрөнгө их учраас тайлант онд байгуулсан хуримтлагдсан элэгдлийн зардал өссөнтэй холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

Оны эхэнд 75.4 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэй байсан бол оны эцэст 99.7 сая төгрөгийн хөрөнгөтэй болж үндсэн хөрөнгө 24.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Үүнээс 19.9 сая төгрөгийн хөрөнгө нь сумын ЗДТГ-аас үнэ төлбөргүй ирсэн хог хаягдлын менежментийн ном орлогдсон байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ

илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Үзүүлэлт	Эхний үлд	Эцсийн үлдэгдэл
1. ХӨРӨНГӨ		
1.1 Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1 Мөнгө,түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4,523,707.68	1,501,452.25
1.1.2 Дансны авлага	0	0
1.1.3 Татвар, НДШ – ийн авлага	157,854.52	139,146.59
1.1.4 Бусад авлага	20,084.00	0
1.1.5 Бусад санхүүгийн хөрөнгө	0	0
1.1.6 Бараа материал	1,120,000.00	1,120,000.00
1.1.7 Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	0	0
1.1.8 Бусад эргэлтийн хөрөнгө	0	0
1.1.9 Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)	0	0
	0	0
1.1.11 Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	5,821,646.20	2,760,598.84
1.2 Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.3 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	50,466,646.20	59,697,398.84
2.2 Өр төлбөрийн нийт дүн	300,084.00	102,680.64
2.3 Эздийн өмч		
2.4 ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	50,466,646.20	59,697,398.84
1 Актив	50,466,646.20	59,697,398.84
2 Пассив	50,466,646.20	59,697,398.84

2.2 Аудит хийсэн Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Үзүүлэлт	1. Эхний үлд	2. Эцсийн үлдэгдэл
1. Борлуулалтын орлого (цэвэр)	57,600,000.00	60,167,080.00
2. Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	0	0
3. Нийт ашиг (алдагдал)	57,600,000.00	60,167,080.00
10. Ерөнхий ба удирдлагын зардал	63,197,537.80	75,013,830.22
18. Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	- 5,597,537.80	- 14,846,750.22
19. Орлогын татварын зардал	0	0
20. Ердийн үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	- 5,597,537.80	- 14,698,282.72
21. Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	0	0
22. Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	- 5,597,537.80	- 14,698,282.72
23.3 Бусад олз (гарз)	0	0
24. Нийт дэлгэрэнгүй орлогын дүн	- 5,597,537.80	- 14,698,282.72

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Үзүүлэлт	1. Эхний үлд	2. Эцсийн үлдэгдэл
1. Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1 Мөнгөн орлогын дүн	57,600,000.00	60,167,080.00
1.1.1 Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	57,600,000.00	60,167,080.00
1.1.4 Буцаан авсан албан татвар	0	0
1.1.5 Татаас, санхүүжилтийн орлого	0	0
1.1.6 Бусад мөнгөн орлого	0	0
1.2 Мөнгөн зарлагын дүн	53,820,792.32	63,189,335.43
1.2.1 Ажиллагчдад төлсөн	26,260,252.00	26,578,910.00

		1.2.2 Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	6,078,757.00	7,114,420.00
		1.2.4 Ашиглалтын зардалд төлсөн	0	0
		1.2.5 Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	6,827,450.00	11,826,230.00
		1.2.7 Татварын байгууллагад төлсөн	2,042,727.00	2,352,575.43
		1.2.8 Даатгалын төлбөрт төлсөн	0	0
		1.2.9 Бусад мөнгөн зарлага	12,611,606.32	15,317,200.00
	1.3 Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		3,779,207.68	- 3,022,255.43
2. Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ				
3. Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ				
4. Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ			3,779,207.68	- 3,022,255.43
5. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			744,500.00	4,523,707.68
6. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			4,523,707.68	1,501,452.25
1 БЦМГ /1,3+2,3+3,3+4/			3,779,207.68	- 3,022,255.43
2 БЦМГ /6-5/			3,779,207.68	- 3,022,255.43

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Өмч	Халаасны хувьцаа	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2. Залруулсан үлдэгдэл	42,900,000	0	0	0	0	0	12,864,100.00	55,764,100.00
3. Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0	0	0	0	0	0	- 5,597,537.80	- 5,597,537.80
8. Эхний үлдэгдэл /төгрөгөөр/	42,900,000	0	0	0	0	0	7,266,562.20	50,166,562.20
10. Залруулсан үлдэгдэл	42,900,000	0	0	0	0	0	7,266,562.20	50,166,562.20
11. Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0	0	0	0	0	0	- 14,698,282.72	- 14,698,282.72
13. Өмчид гарсан өөрчлөлт	24,331,800	0	0	0	0	0	0	24,331,800.00
16. Эцсийн үлдэгдэл /төгрөгөөр/	67,231,800	0	0	0	0	0	- 7,431,720.52	59,800,079.48

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно

3.1 Төлбөрийн акт

Тус байгууллага дээр акт гараагүй.

3.2 Албан шаардлага

Илрүүлэлт:

Шийдвэрлэсэн нь:

3.3 Зөвлөмж

Тус байгууллага зөвлөмж өгөгдөөгүй байна. Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ								

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Нийцлийн аудитын асуудлаар Шилэн дансны тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад зөрчил илрээгүй.

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР